

ZAKON O DEMINIRANJU U BOSNI I HERCEGOVINI

Godina VI - Broj 5, Utorak, 12. ožujka 2002. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

Na temelju clanka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na sjednici Doma naroda, održanoj 20. studenoga 2001. godine, i sjednici Zastupnickog doma, održanoj 12. veljace 2002., usvojila je

ZAKON O DEMINIRANJU U BOSNI I HERCEGOVINI

I - TEMELJNE ODREDBE

Clanak 1.

1. Ovim zakonom uređuje se organizaciona struktura za uklanjanje i izvidanje mina i neeksploziviranih ubojitih sredstava (u daljnjem tekstu: deminiranje) na području Bosne i Hercegovine, utvrđuju tijela nadležna za provođenje deminiranja, prava i obveze osoba koje obavljaju poslove deminiranja te nadzor nad provođenjem ovoga zakona.

2. Pod deminiranjem, u smislu ovog zakona, ne smatra se:

a) uklanjanje neeksploziviranih improviziranih diverzantsko-terorističkih naprava koje su predmet kaznenog djela ili prekršaja i spadaju u isključivu nadležnost tijela unutarnjih poslova;

b) specifične potrebe vojske entiteta u postupku uklanjanja i uništavanja upotrijebljenih, a neeksploziviranih ubojitih sredstava za vrijeme i poslije obuke i vježbi njezinih pripadnika, zaliha kojima je istekao rok upotrebe;

c) uklanjanje škarta u procesu proizvodnje naoružanja i vojne opreme, repromaterijala u procesu proizvodnje i proizvoda na zalihi s istekom roka upotrebe.

Clanak 2.

1. Poslovi deminiranja, u smislu ovog zakona, poslovi su od značaja za sigurnost Bosne i Hercegovine i zaštite okoliša i zdravlja ljudi.

2. Osiguranje uvjeta za izvršenje dugoročnog zadatka deminiranja u nadležnosti je vlasti Bosne i Hercegovine i vlasti entiteta.

II - STRUKTURA DEMINIRANJA U BOSNI I HERCEGOVINI

Clanak 3.

1. Organizacijska struktura deminiranja u Bosni i Hercegovini sastojat će se od tijela na razini Bosne i Hercegovine, na razini entiteta i na međunarodnoj razini.

A. TIJELA NA RAZINI BOSNE I HERCEGOVINE

1. Komisija za deminiranje u Bosni i Hercegovini

Clanak 4.

1. U svrhu izvršenja dugoročne zadace deminiranja u Bosni i Hercegovini osniva se Komisija za deminiranje u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Komisija), kao centralno tijelo za poslove deminiranja, koju odlukom osniva Vijeće ministara Bosne i

Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara), utvrđuje njezin djelokrug rada i način financiranja.

2. Komisija je u sastavu Ministarstva civilnih poslova i komunikacija i za svoj rad odgovara ovom ministarstvu.

Clanak 5.

1. Komisija se sastoji od tri člana koja posebnom odlukom imenuje Vijeće ministara iz reda zaposlenih radnika Vijeća ministara.

2. Članove Komisije bira Vijeće ministara na razdoblje od dvije godine.

3. Članovi Komisije imenuju se iz tri konstitutivna naroda na prijedlog ministra i dva doministra civilnih poslova i komunikacija.

4. Komisija se sastaje najmanje jedanput mjesečno.

Clanak 6.

1. Komisija će izvršavati sljedeće zadatke:

a) predstavljati Bosnu i Hercegovinu na svim konferencijama, domaćim i međunarodnim, koje se odnose na akcije protiv mina, a naročito u međunarodnoj kampanji za zabranu kopnenih mina, te na stručnim konferencijama.

b) odobravati Standarde za uklanjanje mina i neeksploziranih ubojnih sredstava (u daljnjem tekstu: NUS) u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Standardi BiH);

c) predlagati kvalificirane i kompetentne kandidate za mjesta direktora, pomoćnika direktora BHMAC-a i šefa financija koje imenuje Vijeće ministara;

d) na prijedlog direktora, odobravati interne propise za rad Centra za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: BHMAC-a);

e) poboljšavati suradnju između Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske;

f) podnositi izvješće Vijeću ministara i redovito izvještavati Odbor donatora o aktivnostima Komisije, kao i napretku operacija deminiranja, sukladno izvješćima koje dostavi Centar za uklanjanje mina;

g) obavljati i druge poslove sukladno odluci o osnivanju Komisije.

Clanak 7.

1. Komisija će, u suradnji sa Odborom donatora, koji se sastoji od Misije Ujedinjenih naroda (u daljnjem tekstu: UNDP), Uredom Visokog predstavnika (u daljnjem tekstu: OHR) i drugih donatora organizirati strukturu koja će usmjeravati sredstva za uklanjanje mina i omogućiti BHMAC-u da obavlja obimne i efikasne operacije humanitarnog uklanjanja mina.

2. Centar za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini

Clanak 8.

1. Kao stručna služba Komisije, formirat će se Centar za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: BHMAC).

2. BHMAC osniva odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i utvrđuje njegovu organizaciju kao i dužnosti koje će vršiti u ime Komisije.

3. BHMAC ima urede u Banjoj Luci i Sarajevu koji za svoj rad odgovaraju BHMAC.

4. BHMAC može osnovati privremeno i regionalne urede ako se za to ukaže potreba.

Clanak 9.

1. U ime Komisije BHMACH ce obavljati sljedece zadatke:

- a) odrzavati i voditi centralnu bazu podataka o minskim poljima i kapacitete za mape;
- b) predlagati tehnicke i sigurnosne standarde kao i standarde kvaliteta obavljenog posla za operacije deminiranja i predlagati certifikate na odobrenje Komisiji;
- c) pregledati dokaze o kvalificiranosti medunarodnih i domacih firmi za deminiranje za njihovu akreditaciju, koju ce odobriti Komisija;
- d) predlagati standarde za obuku koju ce odobriti Komisija, te pratiti i izvješćivati o njihovoj provedbi;
- e) pripremati prijedloge za rad na deminiranju podrucja koja su na meduentitetskoj crti razgranjenja, koje ce odobriti Komisija;
- f) pripremati planove rada i proračune za svoje aktivnosti, kao i izvješća i obracune, koje ce odobriti Komisija i nakon toga dostaviti Odboru donatora;
- g) obavljati i druge poslove sukladno aktu o osnivanju.

Clanak 10.

1. Nadzor nad radom BHMACH-a vrši Komisija.

Clanak 11.

1. Ured BHMACH-a obavljat ce sljedece zadatke:

- a) voditi operacije upoznavanja s minama, obilježavanje mina, izvidanja i uklanjanja mina (u tehnickim standardima odobrenim od Komisije i koristeći se postojecom civilnom ekspertizom u strukturama unutar entitetskih vlada);
- b) osigurati podatke za centralnu bazu podataka o minskim poljima;
- c) koordinirati aktivnosti na deminiranju s drugim operativnim agencijama, vodeći računa da se one bave odobrenim prioritetima i da rade sukladno odobrenim standardima;
- d) priprema prijedloge prioriteta za operacije deminiranja i izdaje radne zadatke u toku operacija deminiranja; vrši inspekciju, te, nakon završetka zadatka, vrši analizu kontrole kvaliteta i predlaže izdavanje certifikata o izvršenoj kontroli kvaliteta očišćenih površina;
- e) predlagati listu prioriternih zadataka vladi entiteta;
- f) pripremati planove rada, proračun, izvješća i obracune za prezentiranje vladi entiteta, BHMACH-u, Komisiji i Odboru donatora;
- g) obavljati druge zadatke sukladno aktu o osnivanju.

B. ENTITETSKA TIJELA

Clanak 12.

1. Vlade entiteta ustanovit ce tijela koja ce omogućiti da se blagovremeno i na efikasan nacin:

- a) odlucuje, u dogovoru s donatorima i Odborom donatora, o raspodjeli sredstava koja ce biti stavljena na raspolaganje vladama entiteta,
- b) predlaže program prioriteta za prezentiranje Odboru donatora.

2. Civilna zaštita

Clanak 13.

Entitetske vlade će, sukladno zakonu i drugim propisima, osigurati nadležnosti i odgovornosti Civilne zaštite u poslovima deminiranja sukladno Zakonu o deminiranju u Bosni i Hercegovini.

3. Vojske entiteta

Clanak 14.

1. Vojske entiteta sudjeluju u poslovima deminiranja sukladno planu deminiranja i sredstvima osiguranim za deminiranje namijenjenim vojskama entiteta.

C. MEĐUNARODNA TIJELA

1. Odbor donatora

Clanak 15.

1. Odbor donatora ustanovljava se kao tijelo koje podržava rad Komisije i BHMAC-a, a sastoji se od predstavnika UNDP-a, OHR-a i drugih donatora.

2. Kopredsjedatelja Odbora donatora imenuje Visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu i UN.

3. Predstavnici međunarodnih organizacija i vlada koje podržavaju program uklanjanja mina bit će pozvani da budu članovi Odbora donatora.

4. Članovi Komisije sudjeluju u radu Odbora donatora.

5. Direktor BHMAC-a, po potrebi, može biti pozvan da podnese izvješće Odboru donatora.

6. Odbor donatora postojat će sve dok članovi budu smatrali da je to potrebno.

7. Osim Odbora donatora, mogu se uspostaviti i druga međunarodna tijela koja će učestvovati u procesu deminiranja, a što će se regulirati odgovarajućim aktima.

III - PROVEDBA DEMINIRANJA

Clanak 16.

1. Deminiranje područja provodi se na temelju Plana deminiranja u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Plan) koji, na prijedlog BHMAC-a, odobrava Komisija u suradnji s Odborom donatora, a usvaja Vijeće ministara.

Clanak 17.

1. Plan iz članka 16. ovog zakona sadrži:

a) podatke o područjima i građevinama u Bosni i Hercegovini ugroženim minskoeksplozivnim sredstvima;

b) plan raspoloživih i procjenu potrebnih kadrova za provođenje deminiranja;

c) podatke o materijalno-tehničkim sredstvima i opremi potrebnim za deminiranje;

d) procjenu o potrebnim novčanim sredstvima za provođenje Plana;

e) popis područja koja je potrebno deminirati s utvrđenim rokovima deminiranja;

f) procjena površine predviđene za deminiranje;

g) prioriteti za deminiranje;

h) operativni plan za deminiranje;

i) namjena projekta, opis projekta, opis lokacije, naziv investitora, fotografije područja i granice projekta.

2. U Planu se određuju područja ili građevine koje imaju prednost u deminiranju tako da se ta prednost iskaže u tromjesečnom, polugodišnjem, godišnjem i trogodišnjem razdoblju.

3. Vijeće ministara podnosi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine godišnje izvješće o provođenju Plana i utrošenim sredstvima.

Clanak 18.

Sredstva za provođenje Plana deminiranja osiguravaju se iz donatorskih sredstava, Proracuna institucija Bosne i Hercegovine i proracuna entiteta, kao i iz drugih izvora.

Clanak 19.

1. Poslovi deminiranja područja ili građevina određenih Planom ustupaju se komercijalnim i drugim organizacijama na temelju provedenog javnog natjecaja, koji provodi natjecajna komisija koju imenuje Komisija.

2. Izuzetno od odredbe stavka 1. ovog članka, poslovi deminiranja mogu se ustupiti i neposrednom pogodbom vladinim i nevladinim organizacijama kada je iz opravdanih privrednih ili sigurnosnih razloga, ili drugih razloga uvjetovanih zaštitom okoliša ili zdravlja ljudi, potrebno hitno deminirati određeno područje ili građevinu, ili željom donatora ili potencijalnog investitora u gradnji infrastrukture da se deminira određeno područje.

3. Komisija će donijeti pravilnik kojim će se bliže regulirati proces javnog natjecaja za izbor organizacije za obavljanje poslova deminiranja.

Clanak 20.

Centar za uklanjanje mina neposredno provodi Plan prema uputstvu Komisije.

Clanak 21.

1. Poslove deminiranja područja u Bosni i Hercegovini obavljat će kvalificirane međunarodne i domaće organizacije za deminiranje, koje su akreditirane kod BHMAC-a.

2. Na prijedlog BHMAC-a, Komisija će donijeti pravilnik kojim će se propisati uvjeti neophodni za akreditaciju organizacija.

3. Organizacije, koje su dobile posao na deminiranju na natjecaju, mogu izuzetno dati do 30% dobivenih poslova drugim tvrtkama koje su akreditirane za obavljanje poslova deminiranja.

Clanak 22.

1. Organizacija za deminiranje dužna je na prostoru za deminiranje osigurati operativne aktivnosti sukladno propisima i standardima Bosne i Hercegovine o uklanjanju mina i neeksplozivnih ubojitih sredstava.

Clanak 23.

Organizacije, koje se bave poslovima deminiranja, obvezne su izvršiti registraciju sukladno propisima Bosne i Hercegovine, odnosno entiteta.

IV - DEMINERI

Clanak 24.

1. Poslove deminiranja mogu obavljati osobe koje imaju ovlaštenje za obavljanje deminiranja (u daljnjem tekstu: demineri).
2. Deminer može biti osoba koja:
 - a) ima navršениh 18 godina života;
 - b) ima najmanje srednju stručnu spremu;
 - c) nije osuđena za kazneno djelo protiv Bosne i Hercegovine, za kazneno djelo protiv života i tijela ili protiv imovine kao i za druga kaznena djela s elementom nasilja, koristoljublja i niskih pobuda;
 - d) duševno, fizički i zdravstveno je sposobna, što dokazuje uvjerenjem ovlaštene zdravstvene ustanove;
 - e) ima položen odgovarajući stručni ispit.
3. Ovlaštenje za obavljanje poslova deminera daje BHMAC.

Clanak 25.

Obuka deminera obavlja se prema Standardima BiH.

Clanak 26.

Deminer može vršiti poslove deminiranja, u toku dnevnog radnog vremena, najviše do pet sati.

Clanak 27.

1. Deminer mora, prije početka svog radnog vremena, imati neprekidan dnevni odmor od najmanje 12 sati.
2. Deminer je dužan za vrijeme obavljanja poslova deminiranja imati pri sebi osobnu deminersku knjižicu u koju se upisuju identifikacijski podaci o demineru, krvna grupa, završeni tečajevi, obuka i doobuka i podaci o povijesti zaposlenja.
3. Deminer je dužan deminersku knjižicu dati na uvid osobi ovlaštenoj za provođenje stručnog nadzora nad obavljanjem poslova deminiranja.

Clanak 28.

Deminerima se vrijeme provedeno na poslovima deminiranja priznaje u penzijski staž kao staž osiguranja u trajanju od 16 mjeseci za svaku godinu.

Clanak 29.

U slučaju povrede, odnosno smrti deminera pri obavljanju poslova deminiranja, deminer, odnosno članovi njegove obitelji, imaju:

- a) prava iz zdravstvenog osiguranja,

b) prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

Clanak 30.

Organizacija za deminiranje dužna je s osiguravajucim društvom sklopiti ugovor o životnom osiguranju svojih deminera za slučaj smrti ili ozljede uzrokovane obavljanjem poslova deminiranja i to:

- a) u slučaju smrti najmanji iznos od 100.000 KM,
- b) u slučaju ozljede uzrokovane obavljanjem poslova deminiranja najmanje u iznosu od 200.000 KM.

Clanak 31.

Deminer ili član njegove obitelji, u slučaju povrede deminera ili u slučaju smrti pri obavljanju poslova deminiranja, ima pravo na naknadu štete po općim propisima obligacionog prava.

V - STRUCNI NADZOR NAD OBAVLJANJEM POSLOVA DEMINIRANJA

Clanak 32.

1. Stručni nadzor nad obavljanjem poslova deminiranja obavljaju inspektori za osiguranje kvaliteta (u daljnjem tekstu: inspektori).
2. Inspektori su radnici BHMACH-a koji za svoj rad odgovaraju direktoru BHMACH-a.
3. Centar za uklanjanje mina daje inspektorima ovlaštenje za obavljanje poslova stručnog nadzora.
4. Direktor Centra za uklanjanje mina propisat će uvjete koje moraju ispunjavati inspektori.

Clanak 33.

1. Tokom izvođenja radova deminiranja određenog područja ili građevine, inspektori mogu svakodnevno obavljati nadzor nad efektom i stupnjem deminiranja.
2. Nakon obavljenih poslova deminiranja, inspektori su dužni obaviti nadzor nad područjem i/ili građevinom koju je izvodac radova deminirao o čemu sastavljaju poseban zapisnik o stručnom nadzoru nad obavljanjem poslova deminiranja.

Clanak 34.

1. Ako inspektori uoče nepravilnosti u obavljanju poslova deminiranja, od izvodaca radova tražit će izvođenje radova sukladno Standardima BiH i ugovoru, a ako su odstupanja od ugovorenog načina rada ili pravila struke takva da se ne mogu otkloniti, izvodacu radova zabranit će se daljnje izvođenje radova sukladno Standardima BiH.
2. U slučaju iz stavka 1. ovog članka, inspektor mora odmah, a najkasnije u roku od tri dana, izraditi pisano rješenje o zabrani daljnjih radova.
3. Protiv rješenja iz stavka 2. ovog članka može se izjaviti žalba direktoru Centra za uklanjanje mina koji, povodom žalbe, mora donijeti odluku u roku od 3 dana.
4. Žalba iz stavka 3. ovog članka ne odgoda izvršenje rješenja.

5. U slučaju velike nepravilnosti ili ozbiljnog kršenja zakona ili standarda BHMAC, izvodacu radova može se:

- a) oduzeti akreditacija za rad,
- b) odgovornim osobama oduzeti dozvola za rad.

Clanak 35.

O preuzimanju deminiranog podrucja ili gradevine Centar za uklanjanje mina i izvodac radova sastavljaju zapisnik.

Clanak 36.

BHMAC izvodacu radova daje uvjerenje o izvršenoj kontroli kvaliteta kojim se potvrđuje da je određeno područje deminirano sukladno ovom zakonu i Standardima BiH.

VI - PREKRŠAJNE ODREDBE

Clanak 37.

1. Novčanom kaznom od 500 do 1.000 KM kaznit će se za prekršaj deminer koji:

- a) obavlja poslove bez propisanog ovlaštenja,
- b) neposredno obavlja poslove deminiranja duže od pet sati,

2. Novčanom kaznom od 1.000 do 3.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. a) i b) ovog članka odgovorna osoba ovlaštene tvrtke.

3. Prekršajni sud u slučaju iz stavka 1. a) ovog članka izriče i zaštitnu mjeru zabrane obavljanja poslova deminera.

Clanak 38.

Novčanom kaznom od 500 do 1.000 KM kaznit će se za prekršaj:

- a) deminer koji prije početka svog radnog vremena nije imao propisani neprekidni dnevni odmor.

Clanak 39.

Novčanom kaznom od 15.000 do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj izvodac radova koji, suprotno odredbama članka 23. ovog zakona, obavlja poslove deminiranja na području Bosne i Hercegovine.

VII - POSEBNE ODREDBE

Clanak 40.

Osobe zaposlene u strukturama deminiranja ne smiju biti povezane s rukovođenjem, niti imati financijski interes u bilo kojem poslu koji ima veze s uklanjanjem mina ili eksplozivnih ubojnih sredstava o čemu daju pismenu izjavu.

Clanak 41.

U roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijet ce se podzakonski akti.

Clanak 42.

BHMAC i entitetski MAC-ovi uspostavljeni sukladno ranije važećim propisima koji reguliraju oblast deminiranja u Bosni i Hercegovini nastavit ce da rade dok se ne zamijene novim tijelima sukladno ovom zakonu.

Clanak 43.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju važiti Memorandum o razumijevanju Vijeca ministara o Komisiji Bosne i Hercegovine za deminiranje od 30.10.1997. godine i Deminiranje u Bosni i Hercegovini nakon 1. januara 1998. godine Dogovoreni principi.

Clanak 44.

1. Fizičke i pravne osobe koje imaju pravni, privredni ili sigurnosni interes za deminiranje građevine ili prostora koji koriste ili namjeravaju koristiti, mogu van rokova za deminiranje utvrđenih Planom, zatražiti od Centra za uklanjanje mina deminiranje građevine ili prostora.
2. O deminiranju u smislu stavka 1. ovog članka sklapa se poseban ugovor o deminiranju.

Clanak 45.

1. Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".
2. Ovaj zakon objavit ce se u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

PS BiH broj 14/02 12. veljace 2002. godine Sarajevo

Predsjedatelj Zastupnickog doma Parlamentarne skupštine BiH dr. Željko Mirjanic,

v. r.

Predsjedatelj Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH Sejfudin Tokic, v. r.